



- Viden i fællesskab

2011

Et bil-liv med mening

En blågrøn Renault sammen med 3 andre brugte biler på ladet af en stor autotrailer ruller ind på p-pladsen sidst på eftermiddagen. Endelig er den fremme. Poul har tålmodigt ventet siden kl. 9, klar med rolator-kurven pakket med termokande, bøger, kiks, appelsinsodavand og gummistøvler,.....

Han har spejdet efter alle biler, vinket til alle forbigående, hvilet sig op af de nærmeste biler, selv om han vidste, at det nok var upassende og glædet sig til det store øjeblik, hvor hans egen bil skulle pryde p-pladsen sammen med alle de andres.

Af Else Wisbech, Pædagogisk psykologisk konsulent, VISS.dk

Beboeren optræder anonymt, da han ikke ønsker sit navn frem. Ligeledes har han frabedt sig, at han selv og bilen bliver fotograferet. Det respekterer VISS.dk naturligvis.

Poul har altid været fascineret af biler. Det har han lært af sin far. Han havde en blågrøn Renault, mærket Dauphine. Faren pudsede den hver lørdag, kørte ture med Poul og moren. Bedst var det, når far kørte med Poul helt alene, så fortalte faren om havnen, de andre biler, de mindre biler, de alt for dyre biler. De gjorde holdt ved bageren og købte en stang wienerbrød til deling. De ture alene med faren, historierne, bagerbrød og havneture har betydet rigtig meget for Poul.

Måske er det de billeder, Poul har på nethinden, mens han står og venter på hans helt egen blågrønne Renault Dauphine, og da Birgitte kommer hen på eftermiddagen, kan hun se forventningsglæden stråle i hans øjne og høre bruset i hans stemme.

Birgitte fik i sidste øjeblik nys om, at selvfølgelig kunne bilen køre, endnu. "Så er den jo meget lettere at sætte på plads, både på ladet og af ladet", som mekanikeren sagde. Hendes problem var med ét, at aftalen med Poul om hans helt egen bil var, at den kunne alt andet end at køre. Det havde Poul efter lange diskussioner og følelsesudbrud langt om længe accepteret og nu, hvor drømmen næsten blev til virkelighed - viste

det sig, at bilen kunne køre. Alt imens Birgitte skulle glæde sig med Poul, nyde hans medbragte kaffe og kiks, så skulle hun instrueres i, hvordan bilen kunne lammes uden, at Poul bemærkede det. Hun fik vasket lidt med mekanikeren, noget med at pille ved en strømfordeler. Og det er jo let nok, når man ved, hvordan sådan en ser ud, hvor den sidder, og hvordan den gøres tavs. Måske troede Poul, at Birgitte svedte af lutter begejstring ligesom han selv. Og det lykkedes hende at fikle med strømmen og sammen med Poul glæde sig over, at bilen endelig stod, hvor den skulle.

Poul fik overrakt sin egen bilnøgle, satte sig ind i bilen, stak nøglen i tændingen, højre hånd på gearstangen, venstre hånd hurtigt på spejlet, fødderne på pedalerne. Han indtog hjemmavant bilen, alt imens han grinede, jublede, vinkede, lyste af stolthed, strålede som en 5 årig.

Drømmen var gået i opfyldelse. Bilen var hans virkelighed. Hans bil. Lige foran svømmesalen, hvor han kunne holde, sidde i sin egen bil, på sin egen bil og invitere alle de gæster, han ville. Han hilste på alle, vinkede, råbte, dyttede. Og inviterede ind på bagsædet til kaffe, sodavand og kiks.

Sammenhæng mellem praksis og Gentle Teaching

Indledningen til historien var lang, flere kontaktpædagoger, en konsulent, en forstander, en



afdelingsleder og manges meninger om, hvordan og hvor sådan en bil kunne findes. Der blev ledt i aviser, hos ophuggere og nogen fandt bilen med den rigtige farve, men formen var forkert. Den kunne ikke sidde på, sådan på køleren, hvor Poul gerne sad, gned sig og bankede piben ud. Poul gav udtryk for, at modellen var forkert, sådan så hans bil ikke ud. Derfor måtte den model kasseres. Dialogen var forudsætningen for at få afstemt behovet.

Eftersøgningen startede igen og denne gang på nettet med mange billeder af franske modeller og årgange. Den helt rigtige bil blev fundet – Poul var tilfreds.

At anvise i stedet for at afvise

Med respekt for Pouls udviklingsalder og indsigt i hans behov skulle pædagogen guide og hjælpe ham med planlægning af vilkår på Pouls præmisser.

Der blev i samarbejde med Poul udarbejdet en kontrakt: "Pouls bilkontrakt", hvor han selv fortalte, hvem der ejede, hvem der kunne låse bilen, og hvem der måtte putte kufferter ind i bagagerummet.

Ligesom kontrakten indeholdt en ønskeliste til bilen:

Strøm på bilen til tudehorn, vinduesvisker, cigarettænder, bilradio, kopholder til kaffekoppen, p-skive, klude til at tørre bilen med, pudse den om lørdagen, dæk med hvide fælge, Poul vil gerne male på bilen, en teoribog, gå til motorlære, få bilen døbt sammen med præsten, i festivaltiden skal bilen midlertidig flyttes.

Kontrakten er underskrevet af 3 parter, Poul som bilejer, pædagogen og forstanderen. Et eksemplar af kontrakten er forstørret, rammet ind og pryder væggen i Pouls lejlighed. Scenesættelsen af "Jeg-har-fået-min-bil" er lykkedes så godt, at nogle af naboerne tror, at bilen tilhører en anden. Så Birgitte får en ny opgave med at orientere rundt i Landsbyen Sølund om, at Poul er blevet bilejer.

Den sommer er Poul fuldt optaget, engageret og i alle vågne timer i gang med at indtage bilejerens herligheder: han har spist madpakker i bilen, hørt nyheder i radioen, rock, Jodle Birge, Beatles, vinket til alle forbipasserende, siddet på køleren, læst i teoribogen med lup, skrevet vigtige noter i kinabogen, vasket dæk, pudset vinduer, samlet mange ting i bagagerummet.

Tid til fordybelse

Poul er så engageret i billivets muligheder, at nogle medarbejdere bliver bekymret for, om han lukker sig ude fra anden kontakt og husets fællesskab. Mens andre fastholder, at han bare er så optaget af sit nye liv, at han værner om noget, han ved tilhører ham, og det fordyber han sig i, det passer lige til ham.

Tid til forandring

En dag, hvor Poul er på bytur med Birgitte, kommer de forbi postafdelingen i Løvbjerg. Poul smutter lige over til disken, finder det kort han kan bruge til en flyttemeddelelse og putter det i kurven. Et par dage senere har han udfyldt kortet, giver det til Birgitte, og be'r hende sende beskeden ud i verden: "Poul er flyttet ind i bilen". Den sommer var han så travlt optaget, at han sprang sommerferieturen over. Til gengæld var han på 1000 vis af køreture, måske med far som passager, måske som lille dreng med far og mor. Det ved Poul bedst.

Bilen som forankring i det nære miljø

Da festivalgæsterne forlod Sølund, var aftalen, at bilen skulle tilbage til den centrale p-plads ved svømmehallen. Men Poul ville det anderledes, bilen skulle holde tæt på han bolig, "det gør alle biler jo". Og pædagogerne var glade for, at han var indenfor matriklen, og han kunne fx inviteres til frokost i huset, blot ved at kalde på ham.

Det blev efterår – koldt på køleren og koldt med stillesiddende bilture. Han passede stadig på bilen, fik lyst til at være i den sent om aftenen også i



mørket. Han kunne også glemme at tage mere tøj på, så en 'køretur' i november i nattøj var hårdt for helbredet. Vinteren har drillet og dækket Dauphine med sne, så det har også holdt Poul beskæftiget. Lige efter nytår gik frosten i dør-låsen, så nøglen knækkede og har i en tid forhindret Poul i at åbne døren til førersædet. Vinterbilen har betydning, selv om Poul er mindre omkring den.

Hvordan mon Poul skal indtage Dauphine her til foråret? Han skal have mekanikerhjælp, låsen skal repareres, han ønsker sig hvide fælg, en nummerplade, og Birgitte vil gerne hjælpe med forårsrengøringen, "sådan noget får bilejere tit hjælp til". Birgitte er meget bevidst om, at Poul skal inddrages, og at han har indflydelse på istandsættelsesprocessen.

Behovsudsættelse

Hans bil er ham dyrebar, så dyrebar at han nu kan vente. Han får mange erfaringer med, at noget godt vil ske, han kan mærke, at det kommer, og at det nytter at vente, fx har han ventet længe på bilen, han har 'læst' i timevis i teoribogen, han har ventet på de gæster, han inviterer til kaffe i bilen, han har ventet på bilture, ventet på at pædagogen hjælper ham i gang med at ordne vinduer.

Et kreativt sind

Poul bliver bekræftet, når han tager initiativer. Han er kreativ som en 5 årig og stråler, når han bliver set, hørt og forstået. "Se, jeg vinker til verden. Se mig, jeg er bare skøn".

Han evner at berige verden med mere. I løbet af vinteren har Poul arbejdet med en modelbane, hvor han søger hjælp til at udbygge de muligheder, der vokser i hans kreative sind. Samtidig giver det plads til, at pædagogerne kan hjælpe ham af med gammelt skrald, så han illustrerer med al tydelighed at for at kunne give afkald på gamle uvaner, skal der sættes noget andet i stedet. For Poul har det været en berigelse at sætte en bil på p-pladsen.

Poul og andre med ham har tilmed oplevet, at hele organisationen hører ham og åbner døre, så hans ønsker for livet kan imødekommes et langt stykke af vejen.

Pædagoger som Birgitte har været fødselshjælpere, de følger ham ind i hans drømme, hans verden, hans billeder, hans nuancer. Pædagogerne bereder ham vejen ved Gentle Teaching og nænsom guidning. De omsætter hans ideer til muligheder, tilpasset Pouls udviklingsalder, det han magter – så han kan nyde udsigten/ udflugten og tænke store tanker, for hans indre verden er rig på nuancer og billeder.